

- ชื่อสารนิพนธ์** : ศึกษาการปฏิบัติธรรมตามแนวของศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน
กับการพัฒนาตนตามหลักไตรสิกขาของชาวพุทธ
- ผู้วิจัย** : นายเกียรติศักดิ์ คำภักดี
- ปริญญา** : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
- อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์**
: ดร.ประยูร แสงใส, ป.ธ.๔ พ.ม., พธ.บ., M.A., (Ed) P.G.Dip. in
Journalism, Ph.D. (Education)
- วันเสร็จสมบูรณ์** : ๖ มกราคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหลักและวิธีการปฏิบัติธรรมของศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน และเพื่อวิเคราะห์ผลการปฏิบัติธรรมของชาวพุทธที่มีต่อการพัฒนาตนตามหลักไตรสิกขาของศูนย์ปฏิบัติสวนเวฬุวัน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการทางพระพุทธศาสนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น ได้จัดตั้งตามเจตนารมณ์และปณิธานของพระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ ฐิตธมฺโม) เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อดิตเจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี ท่านต้องการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมมากกว่าให้เป็นวัด นำของดี (ศูนย์ปฏิบัติธรรม) คือนิสัยจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดใกล้เคียง ในการปฏิบัติสมาธิ ได้ยึดหลักสติปัฏฐาน ๔ คือ ๑) กายานุปัสสนา เป็นการพิจารณาภายในกาย ๒) เวทนานุปัสสนาพิจารณาเห็นเวทนา ๓) จิตตานุปัสสนา การพิจารณาเห็นจิต ๔) ธรรมานุปัสสนา พิจารณาเห็นธรรม

ผลการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของชาวพุทธที่มีต่อการพัฒนาตนตามหลักไตรสิกขา คือ สติ สมาธิ ปัญญา คือการสมานจิตเป็นข้อปฏิบัติสำหรับอบรมทางด้านความประพฤติ แล้วฝึกปฏิบัติสมาธิเป็นหลักปฏิบัติสำหรับอบรมจิตให้เกิดสมาธิ และหลักปฏิบัติสำหรับอบรมปัญญาให้รู้แจ้งตามความเป็นจริง เพื่อให้เกิดสติปัญญาได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดผลทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านกาย มีความประพฤติที่งดงามทางกาย วาจา และอาชีพที่สุจริต ๒. ด้านศีล มีความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับเพื่อนชุมชนและมีการปฏิสัมพันธ์กับสังคมได้ดี มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน สร้างสรรค์สังคม ๓. ด้านจิตมีความตั้งใจแน่วแน่อยู่กับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างมีสติรู้ตัวตลอดทำให้เกิดสมาธิ มีจิตอาสา ๔. ด้านปัญญา มีทัศนคติที่ถูกต้องมีความรู้ความเข้าใจเกิดความรู้แจ้งเห็นจริง ฉลาดรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสติและพิจารณาสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องตามหลักไตรสิกขา

Thematic Paper Title : A Study of Dhamma Practice of Veluwan Meditation Center and One Development based on the Threefold Training of Buddhists

Researcher : Mr. Kiattisak Khamphakdi

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Studies)

Thematic Paper Supervisor

: Dr. Prayoon Saengsai Pali IV, B.A., M.A. (Ed.),
P.G. Dip. (Journalism), Ph.D. (Ed.)

Date of Completion : 6 January, 2015

ABSTRACT

The main purposes of this thematic paper were to study principles and methods of Dhamma practice at the Veluwan Meditation Center and to analyze a result of the Buddhists' Dhamma practice at the Veluwan Meditation Center according to the Threefold Training-based Development. This was a qualitative research to collect all data from books, texts, Buddhist academic paper and related researches with the descriptive analysis.

A result of this study was found that the Veluwan Meditation Center in Khonkaen province was established according to the intention and aspiration of Phradhammasinghapuracariya (Charan Thitadhammo), the abbot of Veluwan temple and the past provincial ecclesiastical officer in Singburi province. He wanted to make it the meditation center rather than a common temple and brought good things Dhamma practice center to Khonkaen province and near provinces. Here, the meditation practice followed the Four Foundations of Mindfulness: (1) Kāyānupassanā (contemplation on a body), (2) Vedanānupassanā (contemplation on feelings), (3) Cittānupassanā (contemplation on mind), and (4) Dhammānupassanā (contemplation on mental objects).

A result of the insight-meditation practice, made by the Buddhists according to Threefold Training: morality, concentration, and wisdom, was to ask them to get morality for bodily-control and to practice meditation for mental peace, concentration, and wisdom. This way helped those Buddhist greatly to get wisdom with four fruits: (1) a physical aspect covering moral conduct through a body, speech, and legal occupations, (2) the precepts covering good association with friends and communities, good interaction with the societies, compassion, and social, creative ideas, (3) stable

mind focusing on a thing with mindfulness, concentration and compassion, (4) wisdom covering the right view and clear understanding of changing things mindfully with reasonable consideration according Threefold Training.